Ara, 21/04/20

L'exterior de l'Hospital de Cerdanya en una imatge del març, ja en ple estat d'alarma. HOSPITAL DE CERDANYA

Lluitar contra el coronavirus enmig de la frontera

L'Hospital de Cerdanya deriva per primer cop un pacient a França

MARIA GARCIA
PUIGCERDÀ

El coronavirus va fer que el 17 de març es tornés a aixecar un mur entre França i Espanya que només permet la circulació de persones per casos de necessitat. Però l'únic punt on la frontera continua esborrada és a l'Hospital de Cerdanya, el primer centre de Salut transfronterer d'Europa i que dona servei indistintament a catalans del nord i del sud. Una doble titularitat que ha aportat avantatges per fer front a una crisi sense precedents com la del covid-19: no els ha faltat material perquè França tenia estoc, i fa dues setmanes l'hospital de Vallées de l'Ariège (CHIVA) va atendre per primera vegada un pacient català, a qui el SEM havia posat en llista d'espera perquè no tenia UCIs disponibles.

El 2014 va entrar en funcionament l'Hospital de Cerdanya, situat a Puigcerdà i que dona servei a 32.000 habitants de la Baixa i l'Alta Cerdanya i del Capcir. El centre està especialitzat en medicina d'esports de muntanya però, amb la crisi del covid-19, i tal com ha passat a la resta d'hospitals, han hagut d'adaptar la seva activitat per fer front a la pandèmia. "L'edifici és de nova construcció i va ser relativament fàcil partir les urgències en dues parts: una per als pacients de covid-19 i l'altra per als que no ho són. I hem dividit tot el personal sanitari en dos grups, per assegurarnos que sempre tindrem un especialista disponible", indica el director del centre, Francesc Bonet, que cada dia a les 8 del matí es reuneix per videoconferència amb tot el gabinet de crisi per analitzar la situació. Fins ara han atès 46 pacients positius i no han patit saturació.

A la Cerdanya no tenen UCIs, però sí que disposen de quatre llits per poder atendre els pacients de més gravetat el temps que ho necessitin fins que els puguin derivar. "Com que estem geogràficament aïllats, tenim una cartera de serveis més àmplia perquè hem d'estar preparats per rebre qualsevol pacient, sigui de la gravetat que sigui", diu Bonet. I, en funció de la nacionalitat del pacient, es deriva al Principat o a la Catalunya Nord, on el seu centre de referència és el de Perpinyà. Però, a causa de la saturació que ha patit pel coronavirus, fa setmanes que traslladen els malalts al centre de l'Arieja, a Foix. De fet, per primera vegada en la història de l'hospital, aquest centre francès va rebre un pacient català. "Vam trucar al SEM però, a causa de la saturació de les UCI, no tenien llits disponibles i ens van posar en llista d'espera. Vam trucar al SAMUR i ens va oferir una plaça a Foix, que anava bé de llits", ressalta el cap d'infermeria, Xavier Caralt, que només recorda un cas a la inversa previ al covid-19: un pacient francès que, de manera excepcional i per la seva patologia, van derivar a la Vall d'Hebron.

Sense UCIs
El centre té 4 llits per a malalts crítics per poder atendre'ls fins que els puguin derivar

Però, segons Caralt, el fet de ser transfronterers els ha aportat un avantatge determinant en aquesta crisi: l'hospital de Perpinyà té uns estocs de material molt grans i els han pogut subministrar equips complets d'EPIs, quan al Principat no arribaven perquè hi havia molta demanda. Així mateix, els tests de coronavirus són més ràpids a la banda nord: triguen entre sis i vuit hores, mentre que al sud en necessiten 24. "I ara ha millorat molt el circuit català i els enviem a l'Hospital Arnau Vilanova de Lleida. Al principi els enviàvem al Clínic i després a Girona. Anaven canviant a mesura que s'anaven col·lapsant els laboratoris", afegeix Caralt.

Pel que fa als protocols, el director de l'hospital indica que solen fusionar "el millor de cada banda" i , en el cas del covid-19, només hi hagut una diferència: França va desaconsellar l'us d'ibuprofèn i ells no en recepten: "Matisos a banda, són molt semblants". A més, Bonet certifica que els controls policials fronterers "no han causat cap dificultat: deixen passar treballadors i pacients sense problemes". "Cosa que demostra el caràcter transfronterer de l'hospital", ressalta.